

bona iterum sunt duplicia; Alia enim sunt *Naturalia*, ita dicta, quod notent quasdam qualitates substantiæ perfectionem, accidentalem quidem, non parum adaugentes, cuiusmodi sunt: pulchritudo robur &c. Alia *Moralia*, ita dicta, quod notent quandam morum perfectionem, quæ ex convenientia eorum cum sua norma æstimatur. Huiusmodi bona sunt omnes actiones secundum virtutem. Conveniunt ergo duo hæc bonorum genera in hoc, quod notant utraque qualitatem & accidentem; Differunt verò præter modos infinitos alios cum primis subjectis: Naturalium enim bonorum subjectum QVOD, uti loquuntur non homo solùm, sed & reliqua sunt animalia, & subjectum QVO est corpus; Moralium autem bonorum totale subjectum est homo & quidem solus, utpote qui tantum rationis usu & voluntatis libertate pollet; Partiale remotum subjectum boni moralis est ipsa anima; Proximum verò ejus actiones, quæ & inde concretivè morales appellantur.

IX. Sed cum moralitatem bonitatem quandam notare intellexerimus, non difficile est judicare, quid sibi in definitione moralitatis allegatâ 2. velint verba: *ad personam rationalem spectans*. Cum enim appetitus rationalis non sit nisi boni; *Aristot. 1. Ethicor. Nicom. cap. 1.* illud bonum quod sub actionem cadit ad rationalem personam spectet necessum est. Hoc autem triplex est: utile, jucundum & Honestum; inter quæ bona postremum maximè honorabile & laudabile est. *1. Magnor. Moral. cap. 11.* Et consistit in operatione anime rationalis secundum virtutem; Operatio autem anime cum ratione, aut non sine ratione (quæ alia quàm secundum virtutem esse nequit) est officium hominis proprium. *1. Ethicor. Nicomach. cap. VII.* Quare illud quod hîc ad personam rationalem spectare dicitur, erit actio secundum virtutem: hæc enim actio propriè moralis dicitur; Quamvis usus obtineat, ut actiones tam bonæ quàm malæ sine discrimine vocentur morales: illæ tamen per prius, hæc autem per posterius sic dicuntur. Bonæ quippe actiones magis sunt morales quàm malæ. Unde *Thomas 1. 11. Quest. C. Artic. 1. Moralia*